

Natuurwaardenonderzoek

Brugstraat 3 Hengelo

Colofon

Natuurwaardenonderzoek Brugstraat 3 Hengelo

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Welbions
Postbus 430
7550 AK Hengelo.

Projectnummer en versie: 2814, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise, e.a.	Rapportdatum: 7-10-2020
Ligging projectgebied: Brugstraat 3 te Hengelo		

Correspondentieadres:

Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

BTW-ID: NL001388212B56

E: info@natuurbankoverijssel.nl

Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
Hoofdstuk 2	Het onderzoeksgebied	3
2.1	Situering	3
2.2	Beschrijving van het plangebied.....	4
Hoofdstuk 3	Voorgenomen activiteiten.....	5
3.1	Algemeen	5
3.2	effectbeoordeling.....	5
Hoofdstuk 4	Het onderzoek	5
4.1	Methode.....	5
4.2	Resultaten	7
4.3	Wettelijke consequenties.....	8
Hoofdstuk 5	Samenvatting en conclusies	8
Hoofdstuk 6	Geldigheid	8

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Er zijn concrete plannen voor sloop van een gebouw op het adres Brugstraat 3 te Hengelo. Om de wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming vast te stellen is het plangebied op 3 maart 2020 onderzocht middels een Quicksan natuurwaardenonderzoek. De bevindingen van dit onderzoek zijn gepubliceerd in rapport 2598 van Natuurbank Overijssel. Uit het onderzoek kwam naar voren dat de aanwezigheid van een nestplaats van de huismus en gierzwaluw en een vaste rust- en/of voortplantingsplaats van een vleermuis in het gebouw niet met zekerheid kon worden uitgesloten.

Als gevolg van voorgenomen sloop kunnen beschermde dieren verstoord en gedood worden en kunnen vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen van beschermde dieren beschadigd en vernield worden. Om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming te kunnen bepalen is Natuurbank Overijssel gevraagd onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van huismus, gierzwaluw en vleermuis.

Beschermde dieren die vaak een vaste rust- en/of voortplantingsplaats in gebouwen bezetten, zoals steenmarter, vleermuizen, huismus en gierzwaluw, mogen niet gedood worden en hun vaste rust- en voortplantingsplaats mag niet verstoord, beschadigd of vernield worden zonder ontheffing van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren, beschadigen en vernielen van de vaste rust- en voortplantingsplaats en voor het verstoren en doden van voorgenomen soorten is nog geen Gedragscode beschikbaar.

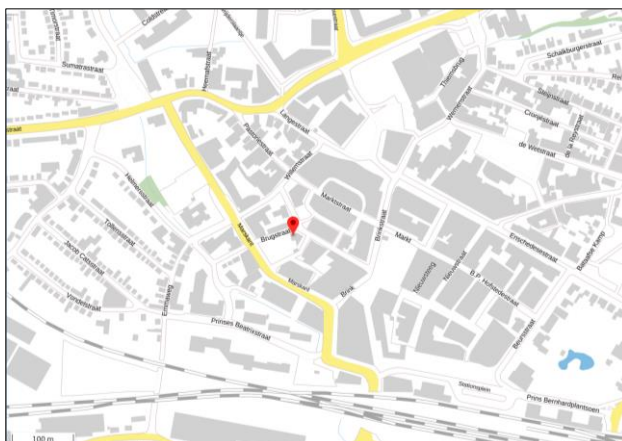
In het kader van de zorgplicht (Art. 1.11 Wet natuurbescherming) moet voorafgaand aan een ingreep, welke mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde diersoorten, een effectbeoordeling plaats vinden. Om de functie en betekenis van de aanwezige bebouwing voor vleermuizen, huismus en gierzwaluw vast te kunnen stellen, is specifiek onderzoek, conform het daarvoor geldende protocol verplicht.

In voorliggend rapport worden de bevindingen van onderzoek naar de functie van de bebouwing voor vleermuis, huismus en gierzwaluw gepresenteerd. De rapportage wordt afgesloten met het vaststellen van de wettelijke consequenties en eventuele vervolgstappen.

HOOFDSTUK 2 HET ONDERZOEKSGBIED

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd op het adres Brugstraat 3 te Hengelo. Het ligt in de stad Hengelo en wordt aan alle zijden omgeven door stedelijk gebied. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid (bron: pdok.nl).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit bebouwing, erfverharding en enkele bomen en struiken. In het plangebied staat een oude gebouw met een uitbouw aan de zuidzijde. Achter de woning, aan de Beekstraat, staat een garage met plat dak. De woning heeft een met dakpannen gedekt mansardedak. Het gebouw verkeert in redelijk staat van onderhoud; het gebouw is wind- en waterdicht en werd tijdens het veldbezoek bewoond/gebruikt. Ten westen van de woning staan enkele (jonge) beuken en op het achtererf staan ook enkele (jonge) bomen en struiken. Op onderstaande afbeelding wordt de begrenzing van het plangebied weergegeven.

Detailopname van het plangebied. De begrenzing van het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid (bron luchtfoto: pdok).

Impressie van het plangebied (bron: Google streetview).

HOOFDSTUK 3 VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

3.1 Algemeen

Het voornemen is het gebouw te slopen.

3.2 effectbeoordeling

De bebouwing in het plangebied is op 3 maart 2020 visueel geïnspecteerd. De bevindingen van deze inspectie zijn verwoord in rapport 2598 van Natuurbank Overijssel. Doel van deze inspectie was het bepalen van de potentiële geschiktheid van de bebouwing als vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen voor beschermde dieren. Op basis van deze inspectie is het noodzakelijk vervolgonderzoek bepaald om de wettelijke consequenties in beeld te kunnen brengen. Gelet op de aard van de aanwezige bebouwing en de voorgenomen activiteiten, kunnen de voorgenomen activiteiten tot een negatief effect leiden op de volgende soorten:

Huismus

Het gebouw heeft een met dakpannen gedekt mansardedak. Huismussen kunnen een vaste rust- en voortplantingsplaats bezetten onder de dakpannen. In het dakvlak zijn potentiële invliegopeningen zichtbaar. Door het slopen van het gebouw worden aanwezige rust- en voortplantingsplaatsen vernield.

Gierzwaluw

De woningen hebben een met dakpannen gedekt mansardedak. Gierzwaluwen kunnen een vaste rust- en voortplantingsplaats bezetten onder de dakpannen. In het dakvlak zijn potentiële invliegopeningen zichtbaar. Door het slopen van het gebouw worden aanwezige rust- en voortplantingsplaatsen vernield.

Vleermuizen

Het gebouw beschikt gedeeltelijk over een luchtpouw, en aan het gebouw zijn verschillende potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen zichtbaar, zoals een holle ruimte achter een loodslab, boeiboord, houtbetimmering, of dakpan. Mogelijk kunnen vleermuizen ook een vaste rustplaats bezetten in de dakconstructie van de aanbouw. Het gebouw lijkt geschikt als kraam-, zomer- en paarverblijfplaats, niet als (massa)winterverblijfplaats. Door het slopen van het gebouw worden mogelijk vleermuizen verstoord en gedood en wordt een vaste rustplaats vernield.

Conclusie:

- Nader onderzoek naar de aanwezigheid van een vaste rust- en/of voortplantingsplaats van vleermuizen verplicht, conform Artikel 1.11 Wet natuurbescherming.
- Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en/of voortplantingsplaats van huismussen verplicht, conform Artikel 1.11 Wet natuurbescherming.
- Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en/of voortplantingsplaats van gierzwaluwen verplicht, conform Artikel 1.11 Wet natuurbescherming

HOOFDSTUK 4 HET ONDERZOEK

4.1 Methode

Vleermuizen

Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en veragringsfunctie (type:Pettersen D240x) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Wanneer op basis van frequentie, klank en ritme niet met 100% zekerheid de soort bepaald kon worden, is een opname gemaakt op een extern opname apparaat (type: Zoom H2n). Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is

specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaanblijwing en gebiedsgebruik. Tijdens het onderzoek is ook gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion xq28). Een dergelijke camera is van grote meerwaarde bij het waarnemen van zwermende dieren, tijdens het in- en uitvliegen van de verblijfplaats, tijdens de baltsperiode en voor het waarnemen van vleermuizen met een extreem zachte sonar, zoals de gewone grootoorvleermuis.

Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van de bebouwing in het plangebied als verblijfplaats voor vleermuizen. Het onderzoek is afgestemd op het mogelijk voorkomen van alle gebouwbezonende soorten.

Het onderzoek is uitgevoerd door in het begin van de actieve periode van de nacht te posten met een batdetector op een strategische plek om vervolgens het plangebied te voet te doorkruisen waarbij zowel de voor- als achterzijde van de gebouwen is bezocht. De onderzoeker heeft het onderzoeksgebied te voet bezocht waarbij specifiek gelet is op uit- en invliegende vleermuizen en baltsende mannelijke gewone- en ruige dwergvleermuizen in het najaar. Het onderzoek is uitgevoerd door één onderzoeker. Gelet op de omvang van het object is deze inzet voldoende om een goed beeld te krijgen van mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied.

Huismus

Voor het in kaart brengen van de huismus, is het plangebied twee maal bezocht in de periode april-mei 2020. Het gebied is te voet bezocht door een ervaren onderzoeker waarbij gekeken en geluisterd is naar tjilpende mussen nabij de nestplaats, bedelende jongen vanuit de nestplaats en voedselvluchten.

Gierzwaluw

Voor het in kaart brengen van de gierzwaluw, is het plangebied drie maal bezocht in de periode half juni-half juli. Het gebouw is gedurende drie avonden gecontroleerd op in- en uitvliegende adulte vogels en er is geluisterd naar roepende gierzwaluwen vanuit de nestplaats. Daarbij is tevens gebruik gemaakt van een geluidsopname in de hoop de gierzwaluwen te verleiden te reageren op geluid van andere gierzwaluwen.

Onderzoekers

Natuurbank Overijssel heeft een team van deskundige veldbiologen. In kader van de Algemene verordening persoonsgegevens mogen geen persoonsgegevens opgenomen in deze rapportage. Alle onderzoekers zijn ervaren veldbiologen en zijn gespecialiseerd in onderzoek naar vleermuizen en kleine zoogdieren. De onderzoekers zijn bekend bij Natuurbank Overijssel.

Bezoeken

Vleermuizen

Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in juni en juli 2020 zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, de bezoeken in augustus en september 2020 zijn uitgevoerd voor het vaststellen van paarverblijven van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. De toegepaste onderzoeksmethode is gebaseerd op het vleermuisprotocol 2017. In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
18-6-2020	22:00-0:00	1	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 22°C, droog, windstil
19-6-2020	3:00-5:00	1	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 12°C, droog, wind 1-2 Bft
10-7-2020	22:00-0:00	1	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 18°C, droog, windstil
28-8-2020	21:00-23:00	1	Paarverblijfplaatsen	Half bewolkt, 18°C, droog, wind 1-2 Bft
15-9-2020	21:00-23:00	1	Paarverblijfplaatsen	Half bewolkt, 28°C, droog, windstil

Bezoekschema vleermuisonderzoek in het plangebied.

Huismus

Het plangebied is twee maal bezocht. Eénmaal in april en één maal in mei. Het onderzoek is uitgevoerd conform het kennisblad huismus (Bij12.nl). In onderstaande tabel wordt het bezoekschema weergegeven.

Datum	tijd	Weer	n-tellers	doel
12 april 2020	10:00-11:00	Half bewolkt, 14 °C, windstil	1	Nestplaatsen inventariseren
21 mei 2020	11:15-12:15	Half bewolkt, 18 °C, windstil	1	Nestplaatsen inventariseren

Bezoekschema huismusonderzoek in het plangebied.

Gierzwaluw

Het plangebied is drie maal bezocht. Eénmaal in juni en twee maal in juli. Het onderzoek is uitgevoerd conform het kennisblad gierzwaluw (Bij12.nl). In onderstaande tabel wordt het bezoekschema weergegeven.

Datum	tijd	weer	n-tellers	doel
18-6-2020	20:00-22:00	Bewolkt, 22°C, droog, windstil	1	Nestplaatsen inventariseren
10-7-2020	20:00-22:00	Bewolkt, 18°C, droog, windstil	1	Nestplaatsen inventariseren
14-7-2020	20:00-22:00	Bewolkt, 18°C, droog, windstil	1	Nestplaatsen inventariseren

Bezoekschema gierzwaluwonderzoek in het plangebied.

4.2 Resultaten

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn géén aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in het plangebied.

Foerageergebied

Het plangebied bestaat uit bebouwing en opgaande beplanting. Tijdens meerdere bezoeken werd incidenteel en kortstondig een foeragerende gewone dwergvleermuis in het plangebied waargenomen. Het plangebied vormt geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

Overige waarnemingen

Tijdens veldwerk wordt automatisch ook gelet op andere beschermde soorten die mogelijk voorkomen op een dergelijke locatie in de stad. Er zijn geen relevante waarnemingen verricht. Er is geen egel of steenmarter in het plangebied waargenomen.

Huismus

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de huismus in het plangebied nestelt.

Gierzwaluw

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de gierzwaluw in het plangebied nestelt.

4.3 Wettelijke consequenties

Vleermuizen

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren.

Huismus

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren.

Gierzwaluw

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren.

Overige soorten

n.v.t.

HOOFDSTUK 5 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

In de periode april-september 2020 is de bebouwing op het adres Brugstraat 3 te Hengelo onderzocht op de aanwezigheid van een vaste rust- en voortplantingsplaats van vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen.

Uit het onderzoek is gebleken dat vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen geen vaste rust- of voortplantingsplaats bezetten in de te slopen bebouwing

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten, wordt geen vleermuis verstoord of gedood en wordt geen vaste rust- of voortplantingsplaats van een vleermuis, gierzwaluw of huismus beschadigd of vernield. Om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren, overeenkomstig wet- en regelgeving voor beschermde soorten, hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

Advies

Het plangebied ligt in het centrum van Hengelo. Vanwege de ligging in de stad, vormt het een potentiële nestplaats voor de gierzwaluw. Het vermoeden bestaat (Sovon, 2020) dat de gierzwaluw onder druk staat vanwege het afnemend aantal nestplaatsen in gebouwen. Door stedelijke vernieuwing en het uitvoeren van renovatie en isolatie neemt het aantal nestplaatsen vermoedelijk af. Nestplaatsen van gierzwaluwen zijn tegen geringe kosten te integreren in nieuwbouwplannen. Zo kunnen neststenen ingemetseld worden in de buitengevels. Plaats neststenen bij voorkeur gegroepeerd in een gevel met een vrije aanvliegopening.

HOOFDSTUK 6 GELDIGHEID

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegde gezag (provincie Overijssel) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten:

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Bronnen:

- Vleermuisprotocol 2017
- Kennisblad huismus (bij12)
- Kennisblad gierzwaluw (bij12)